אין דער וועלט פון ארבייט

פון יוסף שחר

וועלכע זענען געזעץ-ליבענדע און פאטריאטישע בירגער?

פאר די יעניגע וועלכע זענען פול א טראכט צו טון ווענען די אורזאכען וואס פיהרען צו שטרייטיגקייטען צווישען ארבייטער און זייערע בעל בתים, וועט די פאסירונג פון דער אמעריקאנער „פאסטעל טעלעגראף קאמפאניע" זיין א גוטער סטימולעס, אנטרייבקסאפט, אויפצואוועקען זייערע לעטארנישע, האלב אבגעשטארבענע חושים און זיך אריינטראכטען אביסעל מעהר וועגען דעם ווי אזוי אויסצוהיילען די היינטיגע סאציאלע חולאת'ן.

געוועהנליך פארדעקען די דאזיגע מענשען זייער פוילקייט מיט דעם שעהנעם נאמען „רעפארם", אט דער דאזיגער קלאס רעפארמער וועלכער וואגט ניט צו טון עפעס אנריכטיגעס, פלעגט שטענדיג טענה'ען, דאס „עס איז טאקי אמת אז די ארבייטער ווערען ניט בעהאנדעלט מיט יושר פון זייערע בעלי בתים, אבער דאך אריסציגען אין סטרייקס, דאס אל פיהרען צו געשלעגען, און דורכדעם אבשטעלען די ארבייטסריען און אנמאכען צרות און פארבייטערען דאס לעבען, איז ניט ראטזאם. מען קאן זיך אהן דעם באנעהמען. עס זענען פאראן אנדערע מעטאדען ווי אזוי אויסצובעסערען די עקזיסטירענדע איבלען". זיי פלעגען טענה'ען דאס די קאפיטאליסטען זענען גאר ניט אזוי שלעכט, און אז מיט גוטען קאן מען ביי זיי מעהר פועל'ן ווי מיט סטרייקס און נאך אזעלכע מינים גוט-ריידיגדיגע טענות.

פארשטעהט זיך דאס די ארבייטער פיהרער פון די סאציאליסטישע רייהען האבען שוין פון לאנג אנגעוויעזען, אז דאדורכן וואו עס האנדעלט זיך פון ארויסקריגען א פאאר גראשען מעהר פון די „גוט הארציגע" בעלי בתים קאן מען דאס ניט טון דורך קמיעות און שתדלנות פון די בעלי בתים גאר מען מוז אויעקשטעלען אן אייזערנע פאנט געגען דעם אפעטס פון דער וועלט מארשלינגערישען קאפיטאליזם.

נאר אט איז געקומען דער קריעג. די קאפיטאליסטען האבען אנגעהויבען א הויט-שינדערישע טאקטיק פון העבערען די פרייזען: אויף מאנכע נויטיגסטע לעבענס ארטיקלען זיינען די פרייזען ארויפגעשטיגען מיט צוויי און דריי הונדערט פראצענט. דאס איז געטהאן געווארען אונטערן אויסרייד פון „מאנגעל אין סחורות", וועהרענד די רעגירונג דאס ענטדעקט אזערות מיט פארשיעדענע סחורות לויט דיזן אנגעריכט נאך פון פאר דער מלחמה און די איינגעטהאלטענע האלטען פארשפארט אין די סטאר רעדזש הייזער אין וואר טען אויף א יחרות.

די ארבייטער האבען אנגעהויבען דערדריקט צו ווערען אונטערען יאך 'פון די הויכע פרייזען און דער איינציגער מיטעל וואס זיי איז געבליבען איז געווען צו שטעלען די פראדוקציאן דורך אפסטע סטרייקס.

אין געוועהנליכע רוהיגע צייטען פלעגט די עובדא פון פארמיטלען און סטרייקס סכסוכים איבערגעלאזען ווערען צו די דאזיגע און בענדערמאהנטע רעפארמער, אבער איצט ווען צוליעב א סטרייק אויף אייזענבאהנען אדער קוילען גרעבער ווערט געשטעלט אין געפאהר די גאנצע נאציאן האט מען שוין ניט געטארט זיך פארלאזען אויף אזעלכע מיטלען און די רעגירונג האט די זאך אליין גענומען אין איהר רשות.

און ווי מיר האבען שוין אין אונזער רעצטען וואכענדיגען ארטיקעל באריכטעט האט די אמעריקאנער רעגירונג אין בער גענומען דעם מיטעל וועלכען די קענדערער רעגירונג האט שוין געהאט אנגענומען מיט הובשע עטליכע יאהרען פריהער. דער דאזיגער מיטעל איז אנגענומען געווארען אויף דער אויספפארדערונג פון פרעזידענט ווילסאן אליין.

דער פרעזידענט האט ערנאנט וויים פרעזידענט מאריסען פון דער א. פ. ל. צו זיין דער פאריצענדער פון א קאמיסיע תולכע נאל האבען אלס איהר אויפגאבע אויסצוארבייטען א קאנסטיטוציע וועלכע זאל זיין בינדענד פאר בייעד צדדים. אין דער קאמיסיע זענען געווען פארטראטען מיט גלייכע פארשטעהרשאפט די ארבייטסגעבער און אויך די ארבייטער. א חוץ די ביידע צדדים זענען געווען די הויפט טאן געבער יענע רעפארמער. די קאמיסיע האט איהר אויפגאבע פארפולט אין אזא פארם אז דאס גאנצע לאנד האט איהר אפלאדירט און געזונגען דו בעסטע שבחים.

דער הויפט מאטיוו וועלכען די קאמיסיע האט געהאט פאר איהר עמוד האט איז געווען דאס פארמיידען די מעגליכקייט פון סטרייקס, א בליק טהוגענדיג איבער די הויפט פונקטען פון דר אויסגעלייגטע פרינציפען ערקלעהרונג קען מען זעהען דאס די קאמיסיע האט זיכער ניט געהאט מעהר סימפאטיען צו די ארבייטער אינטערעסען ווי צו די אינטערעסען פון די ארבייטס געבער. די קאמיסיע האט אויעקגעשטעלט אלס דעם ערשטען בעדינג אז צו פארמיידען סטרייקס מוזען דארבייטער קריגען זייער פריהייט צו בא לאנגען צו יוניאנס און אז די ארבייטס געבער מוזען אנערעקענען די ארבייטער פארבאנדען.

דער צייוויטער הויפט וויכטיגער פונקט איז דאס אין פאל פון א סכסוך טאר קיין איינציגער צד ניט ווערלאזען צו א סטרייק. די ארבייטער מוזען בלייבען ביי דער ארבייט און דער סכסוך דארף אויסגעגלייכען ווערען פון אן אונפארטייישער קאמיסיע.

די רעפארמער לוויבענדיג אין גוטע רייד פון די ארבייטס געבער זענען אזש געשפרונגען פאר שמחה מיט די דאזיגע פרינציפען. זיי האבען געהאפט צו זעהען א צייט ווען סטרייקס מיט שלעכטע מעשים וועלען פארשווינדען ווערען פון אונזער זונדיגער ערד.

זענען זייערע האפנונגען פארווירקליכט ווערען אויף דער פאסירונג, וו די פאסטעל טעלעגראף קאמפאניע פון כאן פראנציסקא האט ארויסגעוואָרפען 75 פון איהרע טעלעגראפיסטען דערפאר ווייל זיי האבען געפונען פאר גוטיג צו באלאנגען צו דער קאמערשעל טעלעגראפערס יוניאן, און ווי אזוי די אנדערע טעלעגראף קאמפאניעס רעכענען זיך אזוי מיט די גוטען פון די ארבייטער, האט ביי זיי איז רעכט צו דערלאזען צו א סטרייק און ניט נאכגעבען די גערעכטע באדערונגען פון די ארבייטער וועלען די מוטערדיגע-ריידי-דעפארמער מוזען אבי סעל דעווידירען זייערע האפנונגען אבצו שאפען דע סטרייק-איבעל דורך זייערע כמיעות פון רעפארמען.

ש. קאלדאווסקי ערוועהלט ווייס פרעזידענט

ביי דער נאר וואס פארענדיגטער קאנווענשאן פון די איטערנעשאנעל ליידיעס גארמענט וואָרקערס זענען וואנדער ערוועהלט געווארען די הייפט בעאמטע מר. שלעזינגער פרעזידענט און מר. באראף סעקרעטער.

פאר אונז אין קענעדע האט די קאנווענשאן נאכאמאהל אויסגעקליבען אלס ווייס-פרעזידענט דעם געוועזענעם ש. קאלדאווסקי, אנצויפיהרען די געשעפטען פון די קענעדער קלאקמאכער, אין דער זער הינזיכט מעג דער קאנווענשאן גענעבען ווערען א האראציגען דאנק. די היגע קלאקמאכער ווייסען שוין איצט, דאס מר. קאלדאווסקי האט אנגעפיהרט די גע שעפטען פון די קלאקמאכער מיט דעם גרעסטען מאקט פון א געניטען ארבייטער פיהרער, דער בעסטער באוויז דערפון איז דער גלענצענדער צושטאנד פון דער היגער יוניאן. מען מעג גאר אין ניכטן האפען צו זעהען די טאגטעראלער קלאק מאכער שטעהן אויף'ן זעלבען באזיס.

ביי דער „אמאלגאמיטעד"

נעהמענדיג דעם אלגעמיינעם צושטאנד פון די אמאלגאמייטער שניידער לאקאלען מעג מען זאגען „דאס עס איז ניטא זיך וואס צו באקלאגען". מיטגליעדער קומען אריין. שאפ מיטינגען ווערען געהאלטען, ארבייטער נעהמען אן קאמיטעען צו געהן נעבען די ניט ארגאניזירטע שעפער אויטערען פאר דער יוניאן און דער רעזולטאט איז גאנץ צופרידענשטעלענד.

די קאמיטע וואס האט אלס איהר אויפגאבע צו אראנזשירן דעם קאנצערט אין מאס מיטינג אין מעסי האל אויף דעם 28-טען יוני מאכט גוטען פארשריט. עס ווערען אראנזשירט די בעסטע קרעפטען פון שטארט און אויך וועט געבראכט ווערען פון ניו יארק די בעסטע רעדנער פון צווישען די ארבייטער פיהרער.

אבער א חוץ דער אלגעמיינער ארגאניזאציאנס ארבייט ווערט געפלאנעוועט ארויסצושיקען א פארערונג צו די בעלי בתים אויף א העבערונג פון צוויי דאלאר א וואך.

ווי מר א. שאפירא, דער ארגאניזיער ניט איבער, ארבייטען די היגע שניידער פאר פיעל ביליגער ווי די ארבייטער פון אנדערע שטעדט, אין די היגע שניידער יוניאן וועט גאר אין ניכטן זעהען אבשאבען אזא אומגעהייער.

אויף קומענדען וונטאג נאכמיטאג האט די שניידער יוניאן איינגערופען א מאס מיטינג פון אלע שניידער פון פאך צו קומען באזאמען זייער שעהנע נייע היים, אין 208 ספאדינא עוועניו, וואו זיי האבען איצט א שותפות'דיגען אפיס מיט דער קלאקמאכער יוניאן.

עטוואס וועגען גענעראל פאש קא-מאנדיר פון אלע עלליים ארמייען

פאריז. — ווי בעקאנט האבען די אלליערטע מעכטע געענטפערט אויף דעם לעצטען דייטשען אנגריף מיט דער בע שטימונג פון גענעראל פאש אלס הויפט קאמאנדיר איבער אלע זייערע ארמייען. ביי דיזער געלעגענהייט האט איינער פון דעם קאמאנדיר'ס אדיוטאנטען, וועלכער קען איהם גאנץ אינטים ערקלעהרט, אז ער איז דער ריכטיגער מאן צו האנדלען דארט וואו די לאגע איז אם שווערסטען. אונטער אזעלכע אומשטענדען, זאגט דער אדיוטאנט, ווייזט גענעראל פאש זיין גאנצען גרויסען טאלאנט אין קריעגס אנגעלעגענהייטען.

דיזען ערקלעהרונג איז שוין מעהרערע מאל בעשטעטיגט געווארען אין לויף פון קריעג, ווען פאש איז גערופען געווארען צו הילף ווען די לאגע האט אויסגעזעהען צו זיין זעהר קריטיש.

ביים מארן האט זיין אונערשראקענ-הייט און מוט זעהר פיעל בייגעשטייערט צום זיעג איבער'ן שונא, עס איז א בעקאנטער פאקט, אז פאש, וועלכער ווייסט ניט וואס עס הייסט צו ווערען ענטמוטיגט האט געקראגען די קאמאנדע איבער דער פיינטער ארמעע אבטיילונג וועלכע האט בעדארפט שיצען די פינפטע ארמעע אבטיילונג בעת זי האט געמאכט דעם גגען אנגריף אויפ'ן שונא. פאש האט מיט מערקווירדיגער ענטשלאסענהייט אי בערגענומען די ארבייט און אויפגעפארדערט זיינע סאלדאטען „ארויסצואוויין די גרעסטע טעטיגקייט און ענערגיע כדי אויסצובריינגען אויפצוהאלטען די געוויינסטען וואס זיינען שוין געוואונען געווארען פון אן אוואנטיריסטישען שוכא". גענען פאש'ן איז געשטאנען די דייטשע גווארדיע, און דעם 8-טען סעפטעמבער, 1914, האט זיין לאגע אויסגעזעהען כמעט א פערצווייפעלטע. אבער זיין מוט איז געבליבען פאלשטענדיג אונבעריהרט און ער האט איבעררעשט זיין ארמעע ווען ער האט ערקלעהרט: „די לאגע איז אן אויסגעצייכענטע, איך בעפעהל אז דער אנגריף זאל מעכטיגער פארטגעזעצט ווערען".

גענעראל פאש איז א גיבירטיגער פון טאבארען, וואו זיין פאטער איז געווען דער הויפט סעקרעטער פון דער פערפעקטור. צווערשט האט ער געלערענט אין די שולען פון זיין געבורטסשטאדט, דאן פארטגעזעצט אין סט. עטיען און שפעטער האט ער זיך צוגעגרייט אין דער סט. קלעמאן שולע פון מעטץ פאר'ן פאליטעכניקום וואו ער איז אנגעקומען אין 1871. נאכדעם האט ער דורכגעמאכט די קאוואלערי שולע פון זאמאר, איז דערהויבען געווארען צום ראנג פון קאפיטאן אין 1878 און איז אנגעקומען אין דער העכערער קריעגס שולע אין 1884, צו וועלכער ער האט זיך צוריקגעקעהרט מיט 12 יאהר שפעטער אלס פראפעסאר פון „מאנגעל אין סחורות", וועהרענד די רעגירונג האט אנגעזעט אזערות מיט פארשיעדענע סחורות לויט דיזן אנגעריכט נאך פון פאר דער מלחמה און די איינגעטהאלטענע האלטען פארשפארט. אין די סטאר רעדזש הייזער אין וואר טען אויף א יחרות.

די ארבייטער האבען אנגעהויבען דערדריקט צו ווערען אונטערען יאך 'פון די הויכע פרייזען און דער איינציגער מיטעל וואס זיי איז געבליבען איז געווען צו שטעלען די פראדוקציאן דורך אפסטע סטרייקס.

די עקסעלסיער טיילארינג קא.

סאלאמאן נייסאן

דזשענעראל מענעדזשער

272 קווין וועסט קאר. בעווערלי

טעלעפאן ערלייג 2693

דער זומער האט זיך פארשפעטיגט. דערפאר מוזט איהר זיך ניט פארשפעטיגען. נאר קומען וועגען אייער סוט אין צייט. ווי אויך אין ריכטיגען פלאץ.

א מענש דערקענט מען לויט די קליידער וועלכע ער טראגט. אין ריכטיג געמאכטע קליידער דערקענען זיך ווען זיי זענען געמאכט ביי דער עקסעלסיער טיילארינג קאמפ.

קומט דערפאר אונז זעהן בעפאר איהר געהט אדרעס־רען אייער סוט אדער אווערקאוט פאר'ן זומער.

זומער שפיעלט דער סוט די הויפט ראליע אוז דערפאר געדענקט אז די עקסעלסיער טיילארינג איז די איינציגע פירמא, וועלכע מאכט די שעהנסטע אז בעסטע ארבייט. געדענקט אונזער אדרעס.

מיר האבען א גרויסען סטאק פון די שעהנסטע אוז בעסטע סחורות אלערליי האלירען איהר וועט זיכער קיין חרטה ניט האבען. ווען איהר וועט זיך ביי אונז אויסקליי־בען סחורה פאר אייער סוט אוז אווערקאוט.

TheExcelsior Tailoring Co.

SALOMON NEIMAN Gen. Mng.

272 QUEEN ST. W. Corner Beverley

PHONE ADL. 2693

YOLLES

HIGH CLASS FURNITURE

יאלעס'ס יעהרליכער גרעלד שפארונג סייל

יעדעס יאהר אין דער צייט מאכען מיר א גרויסען סייל אום צו געבען דאס פובליקום א געלעגענהייט פארצוברייטען זיך

מיט גוטע פארניטשור

בעפאר די פרייזען ווערען געגעבען ארט, איהר קענט אויפקיקען אייער הויז מיט די בעסטע אוז רייכסטע פארניטשור אוז איהר דארפט נאר צאהלען וואכענטליכע צאה־לונגען וועלכע זעהען זיך נישט אן צו דער זעלבער צייט האבען אייער הויז אויסגעפאר־נישט אויף דעם שעהנסטען שטייגער. קומט צו אונזער סטאר אוז באטראכט די וואונ דערליכע באדיינונגען וועלכע איהר באקומט ביי אונז. מיר מאכען קיין אונטערשיעד אין אדעם אדער רייך. מיר באהאנדלען אייך עהרליך ריכטיג אוז צופרידען.

ווען איהר קויפט פארניטשור ביי אונז קויפט איהר. וואס אייער אויג זעהט איהר דארפט ניט אויסקלייבען. אייער פארניטשור פון דעם קאטאלאג.

מיר האבען די וואך ספעשעלס פון —

בעטען

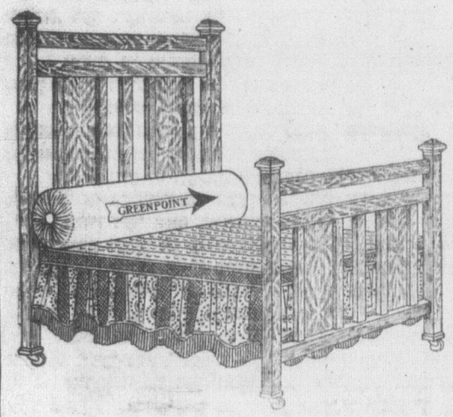

פון פערשיעדענע קאלירען אין ווייסע אדער אין אייוואדי פיניש די פרייזען זענען זעהר ביליג. קומט אוז באטראכט זיי. אויך האבען מיר ספעשעלס אין

דיינינג רום פארניטשור

אוז אין

בעד רום פארניטשור

אוז מיר גיבען דאס אייך אויף זעהר לייכטע צאהלונגען.

לאורעל קאמבינייסאן ריינדזש

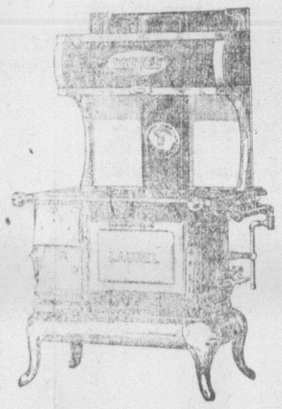

די רענדזש אין וועלכען מען קען נוצען קוילען אוז גאז אין דער זעל־בער צייט אדער באזונדער, פארנעהמט דאס פלאץ פון צוויי רענדזשעס אבער בלויז דעם פלאץ אין קיך פון איינעם אימער גרייט פאר וועלכער עס איז הייצונג. קיין נעצייג ניט נוטיג צו ענדערען עס, זאגאר די גאז ברענער פארבלייבען אינ'ם וועלבען פלאץ ווען קוילען ברענען.

לאכט אויף גאז ווען דער וועטער איז הייס, מיט קוהלען ווען דער וועטער איז קאלט. נוצט קוהלען ווען די גאז איז שוואך, נוצט גאז ווען מען קען קיין קוהלען ניט באקומען.

דער דאזיגער רענדזש איז געמאכט פון שווערע קעסטאייז אוז קען נוצען פאר יאהרען, האט אכט ברענער פיער פאר קוהלען אוז פיער פאר גאז. אלע הענען געגוצט ווערען אין איין אוז דערזעלבער צייט. ברענט אויס וועניגער ברען מאטעריאל. גאראנטירט צו הייצען, באקען אוז לאכען סיי מיט קוהלען אדער גאז.

קומט אוז לאזען מיר אייך וויזען דיזען קאמבינישיאן רענדזש.

מיר האבען נאך פיעל ספעשעל'ס אין אונזער סטאר דאפיר ראטען מיר אייך צו קומען אוז בעטראכטען די גרויסע מציאות אוז איהר וועט זיך איבערצייגען דאס נאר ביי אונז קען מען באקומען גוטע אוז ביליגע פארניטשור.

אויך פארגעסט ניט דאס מיר די פולע ווערט נעהמען פון אייך די **וויקטארי באנדס** אוז מיר גיבען אייך

l. YOLLES

379-81 Queen St. West,

Tel. Ad. 438 | Tel. Ad. 437

זיין דער מח פון דער ארמעע: איך זאג אייך, לערנט זיך דענקען". די שילער וואס האבען געפאלגט זייער גרויסען מייס־טער זיינען שפעטער געווארען אפיצירען פון אויסערגעוועהנליכער עפעהיגקייט.

זיין גליבען אין פערזענליכע איינפאלען אוז דענקען איז אויסגערעכנט אין פאל־גענדע ווערטער:

„די קונסט פון קאמאנדירען בעשטעהט ניט אין דענקען פאר די אונטערגעאדענ־טע. צו קאמאנדירען מייט ניט צו זיין „געהייטניס־פול", אין גענעטייל, אין איבערגעבען דעם געדאנק וועלכער געהט אין א געוויסער ריכטונג".

פאש פלעגט מאכנעם מאל ווערען אי־ראניש אוז פרעגען זיינע שילער: „דענקט איהר, אז צו טראגען ביי דער זייט א גוט געשליפענע, פיין גיפוצטע שווערד מייינט שוין, אז מען פערשטעהט ווי אזוי צו קעמפען?

זיין בעגריף פון דעם איינציגען אופן ווי אזוי צו פיהרען קריעג איז כארעקטערי־זירט אין פאלגענדער ערקלעהרונג:

„וי הויך דער דאנג פון דער קאמאנדע זאל ניט זיין, מוז די ערשטע אויפגאבע זיין שטענדיג צו געבען בעפעהלען, אבער די צווייטע אויפגאבע, וועלכע איז אזוי וויכטיג ווי די ערשטע, איז צו זעהען, אז די בעפעהלען זאלען אויסגעפיהרט ווערען. א שלאכט קען געפיהרט ווערען נור אויפ'ן שלאכטפעלד".

גענעראל פאש איז פעראינטערעסירט פון נור אין מיליטערישע פראגען. זיי־נע אינטערעסען זיינען ניט בעגרענעצט אלע פליטישע, דיפלאמאטישע און עקאנ־מישע פראבלעמען אינטערעסירען איהם ווען אויפגעפאלען אין דער ארמעע, ווייל ער האט א שטענדיגען אופן בעאיינפלוסט די מעטאדען פון אל־געמיינער מאטיק. אין 1907 האט ער בעקומען דעם ראנג פון בריגאדיר-גענע־ראל און אביסעל שפעטער איז ער בע־שטימט געווארען אלס קאמעדאנט פון דער קריעגס שולע. אין 1911 איז גע־נעראל פאש געווארען קאמאנדיר פון דער דריי־צעהנטער דיוויזיע סטאציאנירט אין שאמאן און אין א יאהר אדום האט ער בעקומען די קאמאנדע פון צוואנציגסטען ארמעע קארפוס אין נאנסי וואו ער איז געבליבען ביז דער קריעג האט אויסגעבראָ־כען.

גענעראל פאש האט א גלענצענדען אנ־טייל גענומען אין די הויפט טעטיגקייי־טען פון קריעג. ווי עס איז שוין ער־קלעהרט געווארען, האט ער פיעל ביינע־שטייערט צום זיעג ביים מארן. אין בעל־גיען האט ער ארויסגעוויזען זיין כאראק־טעריסטישע הארטנעקיגקייט אין די ווייטע־רע מעג פון אקטאבער, 1914 און דער ערפאלג פון אנגריף ביים סאם, אין 1916 איז צום גרויסען טייל איהם צו פער־דאנקען. ענדע פון יאהר 1916 האט גע־נעראל פאש געהאט אויסצופיהרען מעהר־ערע מיליטערישע מיסיאנען אין פראנק־רייך און אין איטאליען. ווען די עסט־רייך-דייטשע סאלדאטען האבען געמאכט זייער אנגריף ביים איטאליענישען פראנט ווען די איטאליענער האבען זיך צוריק־נעצייגען צום איזאנצא, האט גענעראל פאש קאמאנדירט די ענגליש-פראנצויזישע סאלדאטען וואס זיינען געשיקט געווארען העלפען די איטאליענער. זייט דאן איז ער געבליבען דער שעף פון די סאלדאטען וואס דארפען, אין ריכטיגען מאמענט, גע־ברויכט ווערען ענטוועדער פאר אנגריי־פענער אדער פערטייידיגונגס צוועקען ביים פראנצויזישען פראנט.

דאס איז, אין קורצען, די קאריערע פון דעם מאן אין וועמען די אליאירטע אר־מעען פערטרויען און מיט רעכט, אויב מען קען אורטיילען פון שטעלען פון זיינע צוויי מערקווירדיגע ביכער וואס ער האט אנגעשריבען ווען ער איז געווען דירעקטאר פון דער קריעגס שולע. די ביכער הייי־סען: „די פרינציפען פון קריעג" און „דאס פיהרען פון קריעג: מאניעווערעס און קאמפף". זעלטען ווען ווערט דריען אויס אזוי מערקווירדיג דעם כארעקטער פון פערפאסער. זעלטען ווען א שרייבער האט אזוי טיעף אריינגעדרונגען אין זיינע אידעען וועלכע ער האט זיך אונטערגע־נומען צו פערטייידיגען.

ביים אנפאנג פון זיין ערשטען בוך גע־פינט זיך פאלגענדע ערקלעהרונג פון גא־פאלאן דעם גרויסען:

„ניט גענעראלנטע אנטפלעקט פאר מיר פלוצים וואס איך דארף זאגען אדער טון אין געוויסע אומשטענדען וואס אנדערע וואלטען ניט ערוואַרטעט, נאר איבערלע־גונג אין בעטראכטונג".

מיט דיזער ציטאטע פון גענעראלען קריעגס העלד האט פאש כארעקטעריזירט זיין אייגען לעבען אוז ארבייט.

צו זיינע שילער פלעגט פאש שטענדיג זאגען:

„דענקט אין דענקט ווייעדער אמאל! איהר וועט שפעטער גערופען ווערען צו זיין דער מח פון דער ארמעע: איך זאג אייך, לערנט זיך דענקען". די שילער וואס האבען געפאלגט זייער גרויסען מייס־טער זיינען שפעטער געווארען אפיצירען פון אויסערגעוועהנליכער עפעהיגקייט.

זיין גליבען אין פערזענליכע איינפאלען אוז דענקען איז אויסגערעכנט אין פאל־גענדע ווערטער:

„די קונסט פון קאמאנדירען בעשטעהט ניט אין דענקען פאר די אונטערגעאדענ־טע. צו קאמאנדירען מייט ניט צו זיין „געהייטניס־פול", אין גענעטייל, אין איבערגעבען דעם געדאנק וועלכער געהט אין א געוויסער ריכטונג".

פאש פלעגט מאכנעם מאל ווערען אי־ראניש אוז פרעגען זיינע שילער: „דענקט איהר, אז צו טראגען ביי דער זייט א גוט געשליפענע, פיין גיפוצטע שווערד מייינט שוין, אז מען פערשטעהט ווי אזוי

אין דער וועלט פון ארבייט

פון יוסף שחר

וועלכע זענען געזעץ-ליבענדע און פאטריאטישע בירגער?

פאר די יעניגע וועלכע זענען פול א טראכט צו טון ווענען די ארזאכען וואס פיהרען צו שטרייטיגקייטען צווישען ארבייטער און זייערע בעל בתים וועט די פאסירונג פון דער אמעריקאנער „פאסטעל טעלעגראף קאמפאניע" זיין א גוטער סטימולעס, אנטרייבקסאפט, אויפצואוועקען זייערע לעטארנישע, האלב אבגעשטארבענע חושים און זיך אריינטראכטען אביסעל מעהר וועגען דעם ווי אזוי אויסצוהיילען די היינטיגע סאציאלע חולאת'ן.

געוועהנליך פארדעקען די דאזיגע מענשען זייער פוילקייט מיט דעם שעהנעם נאמען „רעפארם", אט דער דאזיגער קלאס רעפארמער וועלכער וואגט ניט צו טון עפעס אנריכטיגעס, פלעגט שטענדיג טענה'ען, דאס „עס איז טאקי אמת אז די ארבייטער ווערען ניט בעהאנדעלט מיט יושר פון זייערע בעלי בתים, אבער דאך ארויסציגען אין סטרייקס, דאס אל פיהרען צו געשלעגען, און דורכדעם אבשטעלען די ארבייטסריען און אנמאכען צרות און פארבייטערען דאס לעבען, איז ניט ראטזאם. מען קאן זיך אהן דעם באנעהמען. עס זענען פאראן אנדערע מעטאדען ווי אזוי אויסצובעסערען די עקזיסטירענדע איבלען". זיי פלעגען טענה'ען דאס די קאפיטאליסטען זענען גאר ניט שלעכט, און אז מיט גוטען קאן מען ביי זיי מעהר פועל'ן ווי מיט סטרייקס און נאך אזעלכע מינים גוט-ריידיגדיגע טענות.

פארשטעהט זיך דאס די ארבייטער פיהרער פון די סאציאליסטישע רייהען האבען שוין פון לאנג אנגעוויעזען, אז דאדורכן וואו עס האנדעלט זיך פון ארויסקריגען א פאאר גראשען מעהר פון די „גוט הארציגע" בעלי בתים קאן מען דאס ניט טון דורך קמיעות און שתדלנות פון די בעלי בתים גאר מען מוז אויעקשטעלען אן אייזערנע פאנט געגען דעם אפעטס פון דער וועלט מארשלינגערישען קאפיטאליזם.

נאר אט איז געקומען דער קריעג. די קאפיטאליסטען האבען אנגעהויבען א הויט-שינדערישע טאקטיק פון העבערען די פרייזען: אויף מאנכע נויטיגסטע לעבענס ארטיקלען זיינען די פרייזען ארויפגעשטיגען מיט צוויי און דריי הונ־דערט פראצענט. דאס איז געטהאן געווא־רען אונטערן אויסרייד פון „מאנגעל אין סחורות", וועהרענד די רעגירונג דאס ענטדעקט אזערות מיט פארשיע־דענע סחורות לויט דיזן אנגעריכט נאך פון פאר דער מלחמה און די איינגעטהאלטענע האלטען פארשפארט. אין די סטאר רעדזש הייזער אין וואר טען אויף א יחרות.

די ארבייטער האבען אנגעהויבען דער־דריקט צו ווערען אונטערען יאך 'פון די הויכע פרייזען און דער איינציגער מיטעל וואס זיי איז געבליבען איז געווען צו שטעלען די פראדוקציאן דורך אפסטע סטרייקס.

גאלדבערג

די בעסטע

מצבות

— און —

מונומענטס

ארבעל און גראנ־יט די בילינגסטע פרייזען.

דאנדעס סט. וועסט

טעלעפאן אר. 3480